

**MAHINUNG DANONG MGA PAMAHAYAG
ALANG SA 2025 MEMORIAL DAY BLENDING CONFERENCE**

**Sugilanon sa gugma ang Biblia,
sa labing putli ug labing balaang kahulogan niini,
sa unibersohanong magtiayon—sa Dios diha ni Cristo nga Pamanhonon
ug sa tinubos nga katawhan sa Dios nga pangasaw-onon—
ang tumong sa pahiuli sa Ginoo.**

**Ang nag-unang buhat sa Ginoo diha sa pahiuli
mao ang tinuod nga buhat Niya sa pag-andam kanato
aron mahimong mahimayaong pangasaw-onon Niya;
gawas sa mapadayonon, iya-sa-disposisyong pagbalaan
nga gihisgotan sa Efeso 5:26, dili gyod maandam ang pangasaw-onon ug,
tungod niana, dili gyod matuman ang Bugna 19:7-9.**

**Segun sa paggamit sa Bag-ong Tugon,
nagpasabot ang pulong hamtong sa pagkahingkod
ug pagkahingpit sa mga magtutuo sa kinabuhi ni Cristo,
nga nadawat nila sa panahon sa pag-anak pag-usab kanila.**

**Alang sa pag-andam sa pangasaw-onon ni Cristo ang pahiuli sa Ginoo;
sa kaulahian, masama ta sa matahom nga Shulamitanhon,
nga isip hulad ni Salomon, mao ang kinadak-an ug kinasang-ang hulagway sa
Bag-ong Jerusalem isip kapikas, pangasaw-onon, ni Cristo**

**Mga Talamdan sa Mga Mensahe
alang sa Memorial Day Blending Conference
Mayo 23-26, 2025**

**LINANGKOB NGA HISGOTANAN:
ANG PAG-ANDAM SA PANGASAW-ONON**

Mensahe 1

Ang Pangasaw-onon—ang Tumong sa Pahiuli sa Ginoo

Basahong Kasulatan: Bug. 19:7-9; Juan 1:29; 3:29; A. A. 1:2-3; 8:14

I. Sugilanon sa gugma ang Biblia, sa labing putli ug labing balaang kahulogan niini, sa unibersohanong magtiayon—sa Dios diha ni Cristo nga Pamanhonon ug sa tinubos nga katawhan sa Dios nga pangasaw-onon—Juan 3:29; Mat. 25:6; Bug. 19:7; 21:2; 22:17:

- A. Sa daghan kaayong siglo, naghinigugmaay ang Dios ug tawo; gilalang Niya ang tawo sa tuyo nga makabaton Siyag kapikas—Gen. 1:26.
- B. Maghihigugma ang Dios, ug gilalang Niya ang tawo sa dagway Niya nga maghihigugma; nagpasabot kini nga gilalang ta Niya aron higugmaon nato Siya—Mar. 12:30; Efe. 3:14-19.
- C. Diosnong sugilanon sa gugma ang tibuok Biblia, ug pinamubong pagkasulat ning sugilanona ang Awit sa Mga Awit—1:2-3; 8:14:
 1. Romantikong basahon ang Biblia, ug maglabi gyod unta karomantiko ang relasyon nato sa Ginoo.
 2. Kon walay gugma tali nato ug ni Ginoong Jesus, nan relihiyosong mga Cristohanon ta, dili romantikong mga Cristohanon—A. A. 1:2-3.
 3. Pulong sa diosnong pagpangulitawo ang *paghinigugmaay*; makita nato sa Biblia nga nagtinguha ang Dios sa atong gugma—2 Cor. 11:2.
 4. Labaw pa sa sugilanon sa gugma ang Awit sa Mga Awit; talagsaon kining sugilanona.
- D. Bisan unsay gihigugma nato, natumong, naokupahan, ug napanag-iya niini ang tibuok natong kasingkasing, ang tibuok man ngani natong pagkatawo—1 Tim. 6:10-11; 2 Tim. 3:2-4; 4:8, 10a; Tito 1:8:
 1. “Nagpasabot ang paghigugma nato sa Dios nga bug-os natong gipatumong Kaniya ang tibuok natong pagkatawo—espíritu, kalag, ug lawas lakip na ang kasingkasing, kalag, hunahuna, ug kusog (Mar. 12:30)—sa ato pa, pa-okupahan Niya ug mawala diha Niya ang tibuok natong pagkatawo” (nota 3 sa 1 Cor. 2:9).
 2. Ang paghigugma nato ni Ginoong Jesus pagtamod man nato Kaniya, pagpatumong sa atong pagkatawo Kaniya, pagbukas ngadto Niya, pagpahimulos Kaniya, unahon Siya, aron mausa ta Niya, magkinabuhi Niya, ug mahimong Siya—Mat. 26:6-13; 2 Cor. 3:16; Mar. 12:30; Col. 1:18; 1 Cor. 6:17; Fil. 1:20-21; *Mga Alawiton*, #477, estansa 2.

II. Gipadayag sa Bugna 19:7-9 si Cristo nga Pamanhonon:

- A. Ang kasal sa Cordero maoy resulta sa pagkahingpit sa pamatigayon sa Dios sa Bag-ong Tugon, nga mao ang pagpakabaton og pangasaw-onon alang ni Cristo,

- sa iglesia, pinaagi sa Iyang balaodnong katubsanan ug sa organicong kaluwasan diha sa Iyang diosnong kinabuhi—Gen. 2:22; Rom. 5:10; Bug. 19:7-9; 21:2, 9-11.
- B. Ang pangasaw-onon ni Cristo sa Bugna 19 hinimo sa tanang mananaog—vv. 7-9; itandi sa Gen. 2:22; Mat. 16:18.
 - C. Mahimong Bag-ong Jerusalem ang tanang mananaog, nga pangasaw-onon ni Cristo sa usa ka libo ka tuig, sa sinugdan ug bag-ong hugna niini—Bug. 19:7.
 - D. Sa kapulihay, moduyog ang tanang magtutuo sa mga mananaog aron maghingpit ug magkompleto sa Bag-ong Jerusalem nga asawa ni Cristo sa bag-ong langit ug bag-ong yuta sa eternidad—21:2, 9-11.

III. Ang pangasaw-on maoy tumong sa pahiuli sa Ginoo—19:7-9:

- A. “Niabot na ang kasal sa Cordero”—v. 7b:
 - 1. Sa sinugdan sa Ebanghelyo ni Juan, namulong siya kalabot sa Cordero ug sa Pamanhonon, ug niingon siya sa Bugna nga niabot na ang kasal sa Cordero—Juan 1:29; 3:29.
 - 2. Human sa paglalin sa kadaghanan sa mga balaan (Bug. 14:16; 1 Tes. 4:15-16) ug sa paghukom sa hukmanan ni Cristo alang sa pagganti (Bug. 11:18; 2 Cor. 5:10), ang mga hitabong mosunod dayon maglakip gyod sa kasal sa Cordero (Bug. 19:7b):
 - a. Kon magantihan ta sa hukmanan ni Cristo, makaapil ta sa kombira sa kasal.
 - b. Kon dili ta magantihan kondili dili hinuon maaprobahan sa Ginoo, dili ta malaglag apan mapildiha ta sama sa gihulagway sa 1 Corinto 3:15.
- B. “Nakaandam na sa iyang kaugalingon ang Iyang asawa”—Bug. 19:7c:
 - 1. Nagpasabot ang *Iyang asawa* sa iglesia (Efe. 5:24-25, 31-32), sa pangasaw-onon ni Cristo (Juan 3:29).
 - 2. Segun sa Bugna 19:8-9, ang asawa, ang pangasaw-onon ni Cristo, naglakip ra sa madaogong mga magtutuo panahon sa millennium; samtang ang pangasaw-onon, ang asawa, sa 21:2 naglangkob sa tanang balaan nga linuwas human sa millennium hangtod sa eternidad.
 - 3. Nag-agad ang pagkaandam sa pangasaw-onon sa pagkahamtong sa kinabuhi sa mga mananaog—19:7; Heb. 6:1; Fil. 3:12-15; Efe. 4:13.
 - 4. Patahomon ug hingpiton gyod nato ang Bag-ong Jerusalem nga pangasaw-onon ni Cristo pinaagi sa Dios Amahan nga bulawan, sa Dios Anak nga perla, ug sa Dios Espiritu nga mga hamiling bato—Bug. 21:2, 19a; 1 Cor. 3:12; A. A. 1:10-11.
 - 5. Dili bulagbulag nga tinagsang mga tawo ang mga mananaog kondili hini-usang pangasaw-onon.
 - 6. Dili lang nga hamtong sa kinabuhi ang mga mananaog kondili natukod pa gyod nga usa ka pangasaw-onon.
- C. “Gipasul-ob siyag maayong lino, masanagon ug hinlo; kay ang maayong lino mao ang mga pagkamatarong sa mga balaan”—Bug. 19:8:
 - 1. Nagpasabot sa kinaiya ang *hinlo*, ug nagpasabot sa pagpadayag ang *masanagon*.
 - 2. Ang Griyegong pulong nga gihubad og “mga pagkamatarong” mahubad sab og “matarong nga mga buhat.”
 - 3. Ang mga pagkamatarong wala magpasabot sa pagkamatarong nga nadawat nato aron maluwas ta—1 Cor. 1:30.
 - 4. Objectibo ang pagkamatarong nga nadawat nato aron maluwas ta ug makapatagbo nato sa gipangayo sa matarong nga Dios, samtang sa Bugna 19:8

subjectibo ang mga pagkamatarong sa madaogong mga balaan (Fil. 3:9) ug makapatagbo nila sa gipangayo sa madaogong Cristo.

5. Busa, nagpasabot ang maayong lino sa madaogong kinabuhi nato, sa madaogong pagkinabuhi nato; kini ang Cristo nga gikinabuhi nato sa atong pagkatawo.
- D. “Bulahan ang mga gidapit sa panihapon sa kasal sa Cordero...Kini ang tinuod nga mga pulong sa Dios”—Bug. 19:9:
1. Ang panihapon sa kasal sa Cordero mao ang kombira sa kasal, ang usa ka libo ka tuig nga gingharian, nga usa ka adlaw sa panan-aw sa Dios, nga ganti sa madaogong mga magtutuo—v. 9; Mat. 22:2, 11-14; 2 Ped. 3:8.
 2. Bulahan ang dapiton sa panihapon sa kasal ni Cristo, nga maghatod sa madaogong mga magtutuo sa pagpahimulos sa millennium—Bug. 19:9.
 3. Ang panihapon sa kasal sa Cordero sa Bugna 19:9 mao ang kombira sa kasal sa Mateo 22:2; ganti unya kini sa madaogong mga magtutuo:
 - a. Ang pagkatinawag pagdawat mag kaluwasan (Rom. 1:7; 1 Cor. 1:2; Efe. 4:1), samtang ang pagkapinili pagdawat og ganti.
 - b. Ang mga mananaog ray dapiton sa panihapon sa kasal ingon nga ganti nila; dili ang tanang linuwas ang makaapil niini.
 - c. Ang madaogong mga magtutuo, nga dapiton sa panihapon sa kasal sa Cordero, mao sab ang pangasaw-onon sa Cordero—Bug. 19:8-9.

Ang Pagtukod sa Pangasaw-onon

Basahong Kasulatan: Gen. 1:26; 2:7-10, 18-25; Bug. 19:7-9; 21:9-11

I. Ang pagtukod sa Dios mao ang sentrong butang sa tibuok Biblia; ang pangasaw-onon ni Cristo mao ang pagtukod sa Tulo-usang Dios—“Ang gusok nga gikuha ni Jehova nga Dios gikan sa tawo gitukod Niya nga babaye ug gidala siya ngadto sa lalaki”—Gen. 2:22:

- A. Ikatandi ang tibuok Biblia sa gamayng basahon isip giya sa pagtukod; ang gipadayag bahin sa tanaman sa Eden, nga sinugdan sa diosnong pinadayag sa Balaang Kasulatan, ug ang gipadayag bahin sa Bag-ong Jerusalem, nga kataposan sa diosnong pinadayag sa Balaang Kasulatan, nagpasumbalikay sa usag usa.
- B. Ang gipadayag ning duha ka bahin sa Kasulatan mao ang sentrong hunahuna sa Dios, ang sentrong linya sa diosnong pinadayag, ug mao ang prinsipyong modumala sa paghubad ug pagsabot sa Balaang Kasulatan:
 - 1. Ang Genesis 1 ug 2 maoy disenyo sa organicong arkitektura nga plano sa Dios aron mabatonan ang Iyang diosnong pagtukod (Heb. 11:10); tinguha sa Dios nga tukoron si Cristo nganha sa tiunay natong pagkamao aron maumolan pag-usab og Cristo ang tibuok natong pagkatawo; sa ingon niini makabaton ang Dios og hiniusang tawo nga magpadayag Niya sa Iyang dagway ug morepresentar Niya gamit ang Iyang pagbulot-an (Gen. 1:26; 1 Cor. 3:9; Mat. 16:18; 2 Sam. 7:12-14a).
 - 2. Ang Bugna 21 ug 22 mao ang letrato sa nahuman na nga balay, ang hiniusang pagpadayag sa Tulo-usang Dios; ang Bag-ong Jerusalem mao ang nagpasumbalik ug katumanan sa diosnong pinadayag bahin sa tanaman sa Eden.
 - 3. Mobalik si Cristo isip Pamanhonon aron minyoan ang Iyang pangasaw-onon, nga mao unya ang kinatibuk-an sa mga mananaog; kining pagtukod sa mga mananaog karong panahona mao ang unang pagkahingpit sa Bag-ong Jerusalem sa panahon sa gingharian (19:7-9) ug sa kapulihay mao ang kinasang-ang pagkahingpit sa Bag-ong Jerusalem sa bag-ong langit ug bag-ong yuta (21:2).
 - 4. Sa mapadayonong pagbuhat sa Espiritu Santo sa tanang nilabayng siglo, makab-ot kining tumonga sa kataposan ning panahona; unya maandam na ang pangasaw-onon, ang madaogong mga magtutuo, ug moabot ang gingharian sa Dios—Mat. 26:29; 13:43.
 - 5. Tumanon sa hiniusang pangasaw-onon, sa Bag-ong Jerusalem, ang duha ka aspeto sa tuyo sa Dios (Gen. 1:26); una, ang Bag-ong Jerusalem mao unya ang hingpit nga pagpadayag sa Dios sa tibuok dagway Niya aron mahimaya Siya, (Bug. 21:11; itandi sa 4:3); ikaduha, kining Bag-ong Jerusalem ang mobuntog sa kaaway, mosakop sa yuta, ug mogamit sa pagbulot-an sa Dios ug modumala sa tibuok uniberso (Gen. 1:26, Bug. 22:5; itandi sa 20:10, 14-15).
- C. Sa makighigugmaay ta nga katawhan sa Dios Kaniya, madawat nato ang Iyang kinabuhi, maingon nga nadawat ni Eva ang kinabuhi ni Adam; kining kinabuhia ang magpausa nato sa Dios ug magpausa Niya kanato—Gen. 2:21-22.

II. Aron mausa ang Dios ug ang Iyang katawhan, maghigugmaay gyod sila; ang paghigugmaay sa Dios ug sa Iyang katawhan nga gipadayag sa Biblia

labi gyong sama sa mabinationg paghigugmaay sa lalaki ug babaye—Juan 14:21, 23; Jer. 2:2; 31:3:

- A. Sa mahigugma ang katawhan sa Dios Kaniya ug mogugol og panahon nga makig-ambitay Niya diha sa Iyang pulong, tuhopan sila sa Dios sa Iyang diosnong elemento, nga magpausa nila Kaniya isip kapikas Niya, nga sama Niya sa kinabuhi, kinaiya, ug pagpadayag—Sal. 119:140, 15-16.
- B. Unang nahigugma ang Dios kanato kay gipatuhopan man ta Niya sa Iyang gugma ug gipahimugso sa sulod nato ang gugmang gihigugma nato Niya ug sa mga igsoon—1 Juan 4:19-21.
- C. Ang kinabuhing nadawat nato gikan sa Dios kinabuhi man sa gugma; nagkinabuhi si Cristo ning kalibotana sa kinabuhi sa Dios ingon nga gugma, ug Siya maoy kinabuhi nato karon aron magkinabuhi ta sa samang kinabuhi sa gugma ning kalibotana ug masama Niya—3:14; 5:1; 2:5-6; 4:17.
- D. Ilansang gyod sa krus ang natural natong gugma; ang usa ka kalainan sa gugma sa Dios ug sa natural nga gugma nato mao nga dali kaayong masilo ang natural natong gugma.
- E. Mga tawo gyod unta tang nabahaan ug naanod sa gugma ni Cristo; masama gyod unta ang diosnong gugma sa bul-og sa dagkong tubig nganhi nato, nagpugos nato nga mabuhi ngadto Niya labaw sa atong kaugalingong pagpugong—2 Cor. 5:14.
- F. Daan ug bag-o ang sugo kalabot sa gugmang inigsoon: daan, kay naa na man kini sa mga magtutuo sukad pa sa sinugdan sa ilang Cristohanong kinabuhi; bag-o, kay sa ilang Cristohanong paggawi balikbalik man kining mobanagbanag nga dunay bag-ong kahayag ug mosidlak nga dunay bag-ong paghayag ug bag-ong kusog—1 Juan 2:7-8; 3:11, 23; itandi sa Juan 13:34.
- G. Matukod ang Lawas sa iyang kaugalingon diha sa gugma aron mahimong pangasaw-onon ni Cristo (Efe. 4:16); ang hinatag-sa-Dios, gipanganak pag-usab nga espiritu nato espiritu man sa gugma; nagkinahanglan ta sa nagdilaab nga espiritu sa gugma nga mobuntog sa pagkadaot sa iglesia karon (2 Tim. 1:7).
- H. “Makapaburot ang kahibalo, apan makatukod ang gugma” (1 Cor. 8:1b; itandi sa 2 Cor. 3:6); ilhanan ang paghigugmaay sa usag usa nga iya ta ni Cristo (Juan 13:34-35); kanang ganahang manguna sa iglesia batok man sa mahigugma sa tanang igsoon (3 Juan 9).
- I. Maingon nga gitugyan ni Ginoong Jesus ang Iyang kinabuhi-sa-kalag aron mabatonan nato ang diosnong kinabuhi, wad-on gyod nato ang atong kinabuhis-sa-kalag ug dumilian ang kaugalingon aron mahigugma sa mga igsoon ug mangalagad og kinabuhi ngadto nila diha sa pagbatasan sa kinabuhi sa Lawas aron maandam ang pangasaw-onon ni Cristo—1 Juan 3:16; 4:17 ug nota 5; Juan 10:11, 17-18; 15:13; Efe. 4:29—5:2; 2 Cor. 12:15; Rom. 12:9-13.
- J. Ang gugma maoy labing maayong paagi nga mahimo tang bisan unsa ug makabuhat og bisan unsa aron matukod ang iglesia nga organicong Lawas ni Cristo—1 Cor. 12:31b—13:8a.

III. Makita gyod unta nato ang gibuhat sa Dios aron magpalugwag kapikas alang sa Iyang Kaugalingon; gipadayag sa Genesis 2 ang hulagway ni Cristo ug sa Iyang pangasaw-onon nga gihulagwayan ni Adam ug Eva:

- A. Naghulagway si Adam sa Dios diha ni Cristo isip tinuod, unibersohanong Bana, nga nagtinguhag asawa alang sa Iyang Kaugalingon—Rom. 5:14; itandi sa Juan 3:29; 2 Cor. 11:2; Efe. 5:31-32; Bug. 19:7-9; 21:9-11.

- B. “Niingon si Jehova nga Dios, Dili maayo nga mag-inusara ang tawo; buhatan Ko siyag katabang ingon nga kapikas niya”—Gen. 2:18:
1. Ang panginahanglan ni Adam og asawa nagtimaan ug naghulagway man sa panginahanglan sa Dios, diha sa Iyang pamatigayon, nga makabaton og asawa ingon nga kapikas Niya, ighingpit Niya (sa linetra, kaabay Niya); bisag hingpit gyod ang Dios, ug si Cristo sa walay kataposan, dili Siya kompleto kon wala ang iglesia nga Iyang asawa.
 2. Nagtinguha ang Dios nga makabaton ni Adam, nga naghulagway ni Cristo, ug ni Eva, nga naghulagway sa iglesia; tuyo Niya nga “pabut-on sila” (1:26); pagpakabaton kinig madaogong Cristo ug madaogong iglesia, si Cristo nga nakadaog sa buhat sa yawa ug ang iglesiang nagpukan sa buhat sa yawa; gusto sa Dios nga pabut-on si Cristo ug ang iglesia (Rom. 5:17; 16:20; Efe. 1:22-23).
- C. Giporma sa Dios gikan sa yuta ang tanang mananap sa kapatagan ug tanang langgam sa langit ug gidala kini kang Adam, “ug ginganlan sa tawo ang tanang hayop ug ang mga langgam sa langit ug ang tanang mananap sa kapatagan, apan walay nakit-an nga katabang alang ni Adam ingon nga kapikas niya”—Gen. 2:19-20.
- D. Sama gyod ang asawa sa bana sa kinabuhi, kinaiya ug pagpadayag; diha sa kahayopan, mga langgam, ug mga mananap wala makakita si Adam og ikahingpit niya, kanang ikaparis niya—v. 23.
- E. Aron makapalugwag ighingpit Niya, nahimo unang tawo ang Dios, nga gihulagwayan sa paglalang sa Dios kang Adam—Juan 1:14; Rom. 5:14.
- F. “Gipahinanok ni Jehova nga Dios ang tawo, ug natulog siya; ug gikuha Niya ang usa sa iyang mga gusok ug gitakpan Niya ang unod sa dapit niini”—Gen. 2:21:
1. Ang pagkahinanok ni Adam aron mapalugwa si Eva nga asawa niya naghulagway sa pagkamatay ni Cristo sa krus aron mapalugwa ang iglesia nga kapikas Niya—Efe. 5:25-27.
 2. Sa Biblia, nagpasabot sa kamatayon ang pagkatulog—1 Cor. 15:18; 1 Tes. 4:13-16; Juan 11:11-14.
 3. Ang kamatayon ni Cristo mao ang kamatayon nga nagpagula-og-kinabuhi, nagpaambit-og-kinabuhi, nagpasanay-sa-kinabuhi, nagpadaghan-sa-kinabuhi, ug nanganak-og-kinabuhi, nga nagtimaan sa lugas sa trigo nga nahulog sa yuta aron mamatay ug motubo para mamungag daghang trigo (12:24) aron himoong tinapay nga mao ang Lawas, ang iglesia (1 Cor. 10:17).
 4. Tungod sa pagkamatay ni Cristo nakagula ang diosnong kinabuhi sa sulod Niya, ug tungod sa pagkabanhaw Niya gikapaambit ang nakagulang diosnong kinabuhi Niya nganha sa Iyang mga magtutuo aron maumol ang iglesia—Luc. 12:49-50; itandi sa Rom. 12:11; Bug. 4:5.
 5. Pinaagi nianang kahikayana giumol ang Dios diha ni Cristo nganha sa tawo lakip na ang Iyang kinabuhi ug kinaiya aron masama sa Dios ang tawo sa kinabuhi ug kinaiya para mahiangay Niya isip kapikas Niya.
- G. “Ug ang gusok nga gikuha ni Jehova nga Dios gikan sa tawo gitukod Niya nga babaye ug gidala siya ngadto sa lalaki”—Gen. 2:22:
1. Ang gusok nga gikuha gikan sa naabliing kilid ni Adam naghulagway sa dili mabali, dili madaot nga kinabuhing dayon ni Cristo (Heb. 7:16; Juan 19:32-33, 36; Exo. 12:46; Sal. 34:20), nga niagay sa gidughang nga kilid Niya (Juan 19:34) aron magpaambit og kinabuhi sa mga magtutuo Niya para mapalugwa ug matukod ang iglesia nga ighingpit Niya:

- a. Gikan sa kilid ni Cristo nigula ang dugo ug tubig, apan ang tanang nigula gikan sa kilid ni Adam mao ang gusok nga walay dugo.
 - b. Tungod kini kay sa panahon ni Adam wala kinahanglana ang pagtubos pinaagi sa dugo, kay wala may sala; sa panahon nga “natulog” si Cristo didto sa krus, naa ang problema sa sala; busa, ang dugo nga nigula gikan sa kilid ni Cristo alang man sa balaodnong pagtubos kanato.
 - c. Human sa dugo, nigula ang tubig, nga mao ang nag-agay nga kinabuhi sa Dios aron organico tang maluwas (Exo. 17:6; 1 Cor. 10:4; Num. 20:8); gihulagwayan kining diosnon, nag-agay, ug dili linalang nga kinabuhi sa gusok nga gikuha sa kilid ni Adam (Rom. 5:10).
2. Wala moingon ang Genesis 2:22 nga gilalang si Eva kondili gitukod siya; ang pagtukod ni Eva ginamit ang gusok nga gikuha sa kilid ni Adam naghulagway sa pagtukod sa iglesia pinaagi sa kinabuhi sa pagkabanhaw nga nigula gikan ni Cristo sa pagkamatay Niya didto sa krus ug gipaambit ngadto sa Iyang mga magtutuo sa pagkabanhaw Niya—Juan 12:24; 1 Ped. 1:3.
 3. Ang iglesia isip tinuod nga Eva maoy kinatibuk-an ni Cristo diha sa tanang magtutuo Niya; ang iglesia mao ang hulad ni Cristo; gawas sa elemento ni Cristo, wala gyoy laing elemento diha sa iglesia—Gen. 5:2.
- H. Ang naggikan ra ni Cristo nga dunay kinabuhi sa pagkabanhaw Niya ang mahimong ighingpit Niya isip pangasaw-onon Niya (1 Cor. 12:12; Efe. 2:6; 5:28-30); lubos gyong lugwa ni Cristo ang iglesia; “Cristohon,” “mabanhawon,” ug langitnon ang iglesia.
 - I. Kay usa man si Adam ug Eva, nagkinabuhi sila sa kaminyoon isip bana ug asawa (Gen. 2:24-25); nagpakita kini nga sa Bag-ong Jerusalem ang nahikay ug nahingpit nga Tulo-usang Dios isip unibersohanong Bana magkinabuhi sa kaminyoon uban sa tinubos, gipanganak pag-usab, natransporma, ug nahimayang katawhan isip asawa, hangtod sa hangtod (Bug. 22:17a).
 - J. Sa eternidad nga walay kataposan, magkinabuhi sila nga panagsagol sa Dios ug sa tawo isip usa ka espiritu, sa kinabuhing maayo kaayo ug nag-awas sa kabulahanan ug kalipay, pinaagi sa diosnon, walay kataposan, ug labaw-sa-tanan nga mahimayaong kinabuhi.

Ang Pagkahamtong sa Pangasaw-onon

Basahong Kasulatan: Bug. 19:6-9; Juan 3:29; Sant. 5:7;
Mat. 5:48; Col. 1:28-29; 3:10-11

- I. Ang kahulogan sa pulong *hamtong* sa Griyego mao ang “kahingpitan sa kahikayan o hugna”:**
 - A. Ang matransporma kana mang metabolicong mausab sa natural natong kinabuhi; ang mahamtong kana mang mapuno sa diosnong kinabuhi nga nag-usab nato—Heb. 6:1; Col. 4:12; Rom. 12:2; 2 Ped. 1:3.
 - B. Ang kataposang hugna sa pagkatransporma mao ang pagkahamtong, ang pagkapuno sa kinabuhi—v. 4.
 - C. Nakaila ug nagtagad sa Lawas ni Cristo ang hamtong nga magtutuo, mabination siya sa Lawas ug nasentro sa Lawas—1 Cor. 12:16, 18-19, 21, 24.
- II. Segun sa paggamit sa Bag-ong Tugon, nagpasabot ang pulong *hamtong* sa pagkahingkod ug pagkahingpit sa mga magtutuo sa kinabuhi ni Cristo, nga nadawat nila sa panahon sa pag-anak pag-usab kanila—Tito 3:5; 1 Ped. 1:3, 23; Mat. 5:48:**
 - A. Dili gyod ta makontento sa atong kaugalingon; magpursigir hinuon ta nga motubo ug mohamtong sa kinabuhi ni Cristo—Fil. 3:12, 14.
 - B. Mopadayon gyod ta, magpahamtong pinaagi sa pagkalimot sa mga butang nga nangagi na ug pagkab-ot sa mga butang nga naa sa unahan, mopursigir sa kahingpitang pagpahimulos ug pagpakabaton kang Cristo aron kinahingpitang makapahimulos Niya sa gingharian sa millennium—vv. 12-15.
 - C. Ang gikinahanglan aron mahamtong sa espirituhanong kinabuhi mao ang makanunayong pagtubo nato sa diosnong kinabuhi—Efe. 4:15.
 - D. Ang kinataposang sangpotanan sa pagtubo ug pagkahamtong sa magtutuo sa kinabuhi ni Cristo mao ang pagkahingkod nga tawo—ang iglesia nga Lawas ni Cristo nga nagtubo aron mahimong hamtong nga tawo—v. 13.
- III. Sa Sulat ni Santiago, gigamit niya ang hulagway sa mag-uuma nga mainantosong naghulat sa bililhong abot sa yuta—5:7:**
 - A. Sa pagkatinuod si Ginoong Jesus ang tinuod nga Mag-uuma, ang bugtong-talagsaong Mag-uuma—Mat. 13:3.
 - B. Samtang mainantoson tang naghulat sa pag-anhi sa Ginoo, Siya, nga tinuod nga Mag-uuma, mapailobong naghulat sa pagkahamtong nato sa kinabuhi ingon nga mga unang-bunga ug alanihon sa Iyang umahan—Bug. 14:4, 14-15.
 - C. Kon moampo ta nga, “Ginoo, pagdalig balik,” moingon tingali ang Ginoo nga, “Samtang naghulat ka sa Akong pagbalik, naghulat Ko nga mahamtong ka; ang imo rang pagkahamtong ang makapadali sa Akong pagbalik.”
 - D. Dakong tabang alang nato ang pagkaamgo nga kon nagtininuod ta kalabot sa paghulat sa pagbalik sa Ginoo, motubo gyod ta sa kinabuhi hangtod mahamtong.
- IV. Ang mahamtong kana mang hingpit nga mahulma si Cristo sa sulod nato; nagpasabot sab kini nga hingpit na tang natransporma ngadto sa Iyang dagway—Gal. 4:19; 2 Cor. 3:18:**
 - A. Sukad sa pag-anak pag-usab kanato, nagbuhat ang Ginoo sa sulod nato aron maanaa tay dagway Niya—v. 18; Rom. 8:29.

- B. Sa hingpit nang maumol sa Ginoo ang Iyang dagway nganhi nato ug hingpit nga mapadayag pinaagi nato, mahamtong na ta sa kinabuhi—Efe. 3:16-17.

V. Gipakita sa capitulo 3 sa Awit sa Mga Awit ang pagkahamtong sa matinguhaon, ug gipadayon sa capitulo 4 pinaagi sa pagpatin-aw nga makab-ot kanang pagkahamtonga sa pagkabuntog sa pagbuot; ang sekreto sa pagkahamtong sa matinguhaon mao nga hingpit nang nabuntog ug nabanhaw ang iyang pagbuot—v. 4:

- A. Nagtimaan ang liog sa tawhanong pagbuot nga nagpasakop sa Dios; giisip sa Ginoo nga labing matahom nga butang ang pagpasakop sa atong pagbuot—vv. 1a, 4.
- B. Kon duna tay mapasakopong pagbuot, mapadayag ang atong pagbuot sama sa tore ni David nga gibutangan sa tanang matang nga hinagiban:
1. Una, buntogon gyod ang atong pagbuot; unya magmakusganon kini diha sa pagkabanhaw ug sama sa tore ni David, sa tipiganan sa mga hinagiban alang sa espirituhanong pakig-away—Efe. 6:10.
 2. Gitipigan diha sa nabuntog ug nabanhaw nga pagbuot nato ang mga hinagiban alang sa espirituhanong pakig-away—2 Cor. 10:3-5.

VI. Ang tumong sa pagpangalagad ni Pablo pagpaatubang man sa tagsatagsa ka tawo nga hamtong na, hingkod na diha ni Cristo alang sa usang bag-ong tawo—Col. 1:28-29; 3:10-11:

- A. Ang Griyegong pulong nga gihubad og “hingkod” sa Colosas 1:28 mahubad sab og “hingpit,” “kompleto,” o “hamtong.”
- B. Ang pagpangalagad ni Pablo pagpaambit mag Cristo ngadto sa uban aron mahingpit ug makompleto sila sa pagkahamtong nila diha ni Cristo hangtod mahingkod gyod.

VII. Rekord sa kahikayan sa pagkahamtong ni Jacob ang Genesis 37—47:

- A. Makita nato sa Genesis 27 ang mangingilog; sa capitulo 37, ang tawong natransporma na; ug sa kataposan sa capitulo 47, ang tawong nahamtong na.
- B. Ang kataposang hugna sa pagkatransporma mao ang pagkahamtong, ang pagkapuno sa kinabuhi:
1. Mahuman lang ang walay kataposang tuyo sa Dios pinaagi sa pagkatransporma ug pagkahamtong nato—1:26; Col. 1:28; 2:19.
 2. Ang pagkahamtong kalabot man sa balikbalik nga pagpaambit sa diosnong kinabuhi kanato hangtod mapuno ta sa kinabuhi—Juan 10:10.
- C. Ang pagkahamtong kalabot man sa pagdako sa kapasidad—Sal. 4:1:
1. Ang pagkahamtong sa kinabuhi maoy sumada sa pagdawat nato sa disiplina sa Espiritu Santo—Heb. 12:5-11.
 2. Makita tingali sa uban ang tawong nahamtong na sa kinabuhi, apan dili nila makita ang nag-anam kadaghan nga disiplina sa Espiritu Santo nga tagong nadawat nianang tawhana matag adlaw sa daghan kaayong tuig—2 Cor. 1:8-10; Gen. 47:7, 10.
- D. Sa pagbuot sa Dios gamiton Niya ang mga tawo, mga butang, ug mga hitabo sa paghabwa sa tanang nagpuno nato ug pagkuha sa tanang nakaokupar aron modako ang kapasidad nato nga mapuno sa Dios—Luc. 1:53; Mat. 5:6.
- E. Gipadayag sa kinabuhi ni Jacob nga pagbuot sa Dios ang tanang nahitabo nato aron matransporma ug mohamtong ta; walay sulagma:
1. Aron mohamtong, mag-antos gyod una si Jacob sa pagkawala ni Jose, sa gimahal sa iyang kasingkasing—Gen. 37:31-35.

2. Nakat-on na ang hamtong nga magtutuo nga maluluy-on ug igo-sa-tanan ang Dios nga motagbo sa mga gikinahanglan niya sa tanang sitwasyon—43:11, 13-14; 17:1; Fil. 1:19-21a; 4:11-12; itandi sa 1 Tim. 6:6-8.
3. Bug-os siyang nisalig ug nipahulay sa kaluoy sa iyang Dios nga igo-sa-tanan, dili na sa iyang kaugalingon o sa iyang kahimoan—Rom. 9:16.
4. Ang labing lig-ong timailhan sa pagkahamtong ni Jacob mao ang pagpanalangin niya sa uban—Gen. 47:7, 10; 48:14-16; Heb. 7:7.

VIII. Ang hamtong nga pangasaw-onon maoy tumong sa kabubut-on ug tuyo sa Dios—Bug. 19:7-9:

- A. Nag-agad ang pagkaandam sa hiniusang pangasaw-onon sa pagkahamtong sa kinabuhi sa mga mananaog—v. 7; Heb. 6:1; Fil. 3:12-15; Efe. 4:13.
- B. Ang kasal sa Cordero maoy resulta sa pagkakompleto sa pamatigayon sa Dios sa Bag-ong Tugon, nga mao ang pagpakabaton og pangasaw-onon alang ni Cristo, sa iglesia, pinaagi sa Iyang balaodnong katubsanan ug sa Iyang organicong kaluwasan diha sa Iyang diosnong kinabuhi—Gen. 2:22; Rom. 5:10; Bug. 19:7-9; 21:2.
- C. Sa ebanghelyo ni Juan, gipadayag si Cristo ingon nga Cordero nga nianhi aron magkuha sa sala ug ingon nga Pamanhonon nga nianhi aron mabatonan Niya ang pangasaw-onon—3:29.
- D. Dili pagkuha sa sala ang tumong ni Cristo; pagpakabaton kini sa pangasaw-onon:
 1. Sa basahon sa Bugna, makita nato nga si Cristo ang Cordero ug ang uma-labot nga Pamanhonon; busa, isip Pamanhonon, kaslon gyod Siya—19:7-9.
 2. Unibersohanong kasal ang kasal sa Cordero; kini ang pagminyo sa Manunubos ug sa mga tinubos.
 3. Moanhi si Cristo ingon nga Pamanhonon, ug moadto ta ingon nga pangasaw-onon.
- E. Mahinungdanon kaayong butang ang pagkaandam sa pangasaw-onon—v. 7:
 1. Matod pa sa Bugna 19:8 ug 9, ang asawa, ang pangasaw-onon ni Cristo, dinhi naglakip ra sa madaogong mga magtutuo panahon sa millennium.
 2. Nag-agad ang pagkaandam sa pangasaw-onon sa pagkahamtong sa kinabuhi sa mga mananaog, nga dili bulagbulag nga tinagsang mga tawo kondili hini-usang pangasaw-onon.
 3. Sa Bugna 19:6 gipahayag sa tingog sa dakong panon nga, “Hallelujah! Kay naghari ang Ginoo nga atong Dios nga Makagagahom-sa-tanan”:
 - a. May kalabotan sa kasal sa Cordero ang paghari sa Dios, ang gingharian.
 - b. Magpadangat sa paghari sa Ginoo, sa gingharian, ang kasal kay ang tanang dinapit sa kasal mao man ang hiniusang pangasaw-onon ug ang mga masigka-hari sa Pamanhonon; tanang masigka-hari Niya mao ang hiniusang pangasaw-onon Niya.
 - c. Alang sa mga mananaog, kombira sa kasal ang usa ka libo ka tuig nga gingharian sa millennium.
 - d. Tanang gidapit sa kombira sa kasal makaapil sab sa usa ka libo ka tuig nga paghari isip mga hari.
 - e. Alang sa mga mananaog, ang paghari nila uban ni Cristo sa gingharian mao ang kombira sa kasal—v. 9.

Ang Katahom sa Pangasaw-onon

Basahong Kasulatan: Rom. 6:19, 22; Efe. 5:25-27; Bug. 19:7-9;
1 Tes. 5:23; A. A. 8:13-14

I. Ang kahikayan sa iya-sa-disposisyong pagbalaan mao ang kahikayan sa organicong kaluwasan nato ingon nga pagpatahom nato aron mahimong matahom, balaan, ug mahimayaong pangasaw-onon alang ni Cristo—1 Tes. 4:3a; 1 Ped. 1:15-16; Efe. 1:4-5; 5:25-27; 1 Tes. 5:23-24; Rom. 6:19, 22:

A. Gipadayag sa Efeso 5:25-27 ang kinatibuk-an sa kompletong kaluwasan sa Dios sa pagpresentar kang Cristo kanato sa tulo ka hugna:

1. Kaniadto, gitugyan ni Cristo nga Manunubos ang Iyang Kaugalingon alang sa iglesia aron balaodnong magtubos nato—“Mga bana, higugmaa ang inyong asawa maingon nga gihigugma ni Cristo ang iglesia ug gitugyan ang Iyang Kaugalingon alang niya”—v. 25.
2. Sa pagkakaron, iya-sa-disposisyong gibalaan ni Cristo nga Espiritung tag-hatag-og-kinabuhi ang iglesia pinaagi sa pagsurop kaniya sa Iyang elemento aron mahimo siyang kapikas Niya; kini ang organicong kaluwasan isip pagpatahom sa pangasaw-onon ug pag-andam sa pangasaw-onon—“Aron mabalaan Niya siya, hinloan siya pinaagi sa paghugas sa tubig diha sa pulong”—v. 26.
3. Sa umalabot, ipresentar ni Cristo nga Pamanhonon ang iglesia sa Iyang Kaugalingon ingon nga kapikas Niya aron matagbaw Siya—“Aron ikapresentar Niya ang iglesia sa Iyang Kaugalingon nga mahimayaon, walay buling o kunot o bisan unsang susama niini, hinunoa magmabalaan siya ug mawalay apan”—kini ang paghimaya kanato aron ikapresentar nga pangasaw-onon—v. 27.
4. Kaniadto, gitugyan ni Cristo ang Iyang Kaugalingon alang sa iglesia; sa pagkakaron, gibalaan Niya ang iglesia; ug sa umalabot, ipresentar Niya ang iglesia sa Iyang Kaugalingon ingon nga kapikas Niya aron matagbaw Siya; busa, ang paghigugma Niya sa iglesia pagbalaan man kaniya, ug ang pagbalaan Niya sa iglesia pagpresentar man Niya sa iglesia sa Iyang Kaugalingon nga mahimayaon.

B. Naggikan ni Cristo mismo ang katahom sa pangasaw-onon nga naumol sa iglesia ug nagsidlak gikan sa iglesia aron mapadayag pinaagi sa iglesia—Isa. 43:7; Efe. 3:21.

C. Si Cristo ang purongpurong sa himaya ug korona sa katahom alang sa salin sa Iyang katawhan—Isa. 28:5:

1. Sama sa kalo o turban ang purongpurong, samtang ang korona mao ang bangan sa ulo nga labing matahom, mahimayaong bahin sa purongpurong—Exo. 28:36-39; 29:6; Isa. 62:3.
2. Sige gyod natong sud-ongon ang katahom sa Ginoo diha sa iglesia nga balay sa Iyang katahom aron matransporma ta gikan sa himaya ngadto sa himaya, patahoman sa Ginoo, aron mahimong Iyang matahom nga pangasaw-onon pinaagi Niya nga atong korona sa katahom—2 Cor. 3:18; Bug. 19:7-9; Isa. 28:5; Sal. 27:4; Isa. 60:1, 7, 9, 13, 19; 62:3; Bug. 21:11.

II. Ang nag-unang buhat sa Ginoo diha sa pahiuli mao ang tinuod nga buhat Niya sa pag-andam kanato aron mahimong mahimayaong pangasaw-onon

Niya; gawas sa mapadayonon, iya-sa-disposisyong pagbalaan nga gihisgotan sa Efeso 5:26, dili gyod maandam ang pangasaw-onon ug, tungod niana, dili gyod matuman ang Bugna 19:7-9:

- A. Gipatahom ang iglesia pinaagi sa kahikayan sa pagbalaan ni Cristo nga Espiritung taghatag-og-kinabuhi nga naghinlo nato pinaagi sa paghugas sa tubig diha sa Iyang pulong—Efe. 5:26-27:
1. Nagpakita kini nga diha sa pulong ni Cristo mao ang Espiritu ingon nga tubig sa kinabuhi; ang mga pulong nga gipamulong Niya kanato espiritu ug kinabuhi—Juan 6:63.
 2. Isip Espiritung taghatag-og-kinabuhi, si Cristo ang Espiritung namulong; tanang gipamulong Niya mao ang pulong nga naghugas nato; wala kini magpasabot sa *logos*, ang makanunayong pulong, kondili sa *rhema*, nga nagpasabot sa dihadhang pulong, ang pulong nga gipamulong sa Ginoo kanato karon—Mat. 4:4; Juan 6:63; Bug. 2:7; 22:17a; itandi sa Isa. 6:9-10; Mat. 13:14-15; Buh. 28:25-31.
 3. Ang pagpamulong ni Cristo mao ang Espiritu; ang Iyang pagpamulong mao mismo ang presensya sa Espiritung taghatag-og-kinabuhi—Juan 6:63; Efe. 6:17.
 4. Si Cristo nga nagpuyo-sa-sulod nga Espiritung taghatag-og-kinabuhi, kanunayng namulong og dihadhiha, kasamtangan, buhi nga pulong aron metabolicong maghinlo sa daan ug magpuli niini sa bag-o, nga makapatransporma sa sulod.
- B. Pinaagi nianang kahikayan sa paghugas gisuropan tag Cristo ug gipatahomag Cristo aron mahimong Iyang balaan, matahom, ug nagpadayag-sa-Dios nga pangasaw-onon, ang pangasaw-onon nga walay ikasaway o apan—Bug. 19:7; itandi sa A. A. 6:13; 8:13-14.
- C. Gibalaan ni Cristo nga Espiritung taghatag-og-kinabuhi ang iglesia pinaagi sa paghinlo kaniya sumala sa paghugas sa tubig diha sa pulong; sumala sa dios-nong hunahuna, nagpasabot ang *tubig* dinhi sa nag-agay nga kinabuhi sa Dios, nga gihulagwayan sa nag-agay nga tubig (Exo. 17:6; 1 Cor. 10:4; Juan 7:37-39; Bug. 7:17; 21:6; 22:1, 17); naa na ta karon ning kahikayan sa paghugas, aron mabalaan ug mawalay apan ang iglesia.
- D. Ang Griyegong pulong sa *paghugas* sa Efeso 5:26 mao ang *dulang* sa linetra; sa Daang Tugon gigamit sa mga sacerdote ang *dulang* sa paghugas sa yutan-ong kahugaw nila (Exo. 30:18-21); adlaw-adlaw, buntag ug gabii, moduol gyod ta sa Biblia ug magpahinlo sa *dulang* sa tubig diha sa pulong.
- E. Gigamit ni Pablo ang Griyegong pulong nga *rhema* sa paghisgot niya sa pulong ug sa kahikayan niini sa paghugas (Efe. 5:26); ang *logos* mao ang Pulong sa Dios nga objectibong narekord sa Biblia; ang *rhema* mao ang pulong sa Dios nga gipamulong kanato sa pihong okasyon (Mar. 14:72; Luc. 1:35-38; 5:5; 24:1-8).
- F. Dunay personal ug direktang gipadayag kanato ang *rhema*; nagpakita kini sa kinahanglan natong batokan ug hinloan (ang tumbagang *dulang* salamin nga makapasumbalik ug makabutyag—Exo. 38:8); ang importante sa matag usa kanato mao kini—namulong ba ang Dios sa Iyang pulong kanako karon?
- G. Ang usa ka butang nga kanunay natong gipakabililhon mao nga personal ug direkta gihapong namulong ang Ginoo kanato karon; nag-agad ang tinuod nga pagtubo sa kinabuhi sa direktang pagdawat nato sa pulong gikan sa Dios; ang pagpamulong ra Niya sa sulod nato ang dunay tinuod nga espirituhanong bili—Heb. 3:7-11, 15; 4:7; Sal. 95:7-8.

- H. Ang sentrong punto sa atong mga pag-ampo mao gyod ang tinguha nato sa pagpamulong sa Ginoo, nga makapatuman nato sa tumong sa walay kataposang pamatigayon Niya sumala sa gitinguha sa Iyang kasingkasing nga makabaton og pangasaw-onon nga kapikas Niya—Bug. 2:7; itandi sa 1 Sam. 3:1, 21; Amos 3:7.
- I. Kon praktikalong gyod, nausa ang presensya sa Ginoo sa Iyang pagpamulong; mamulong ngani Siya, maamgohan nato ang Iyang presensya sa sulod nato; ang pagpamulong ni Cristo mao mismo ang presensya sa Espiritung taghatag-og-kinabuhi.
- J. Ang pagpamulong ni Cristo nga nagpuyo-sa-sulod isip Espiritung taghatag-og-kinabuhi sa sulod nato mao ang tubig nga naghinlo nga nagdepositog bag-ong elemento kanato aron pulihan ang daang elemento sa atong kinaiya ug disposisyon; tungod ning metabolicong paghinlo dunay tinuod ug sulodnong pagkausab sa kinabuhi, nga mao ang realidad sa iya-sa-disposisyong pagbalaan ug pagtransporma.
- K. Magpatahom gyod ta ni Cristo nga Espiritung taghatag-og-kinabuhi ug namulong diha sa atong espiritu; pinaagi sa pagpamulong sa Ginoo sa sulod nato isip Espiritung taghatag-og-kinabuhi, mahimo tang mahimayaong iglesia Niya—Efe. 5:26-27; Bug. 2:7.

III. Gipadayag sa Efeso 5:27 nga ang iglesia isip pangasaw-onon ni Cristo sa kapulihay mahimong mahimayaong iglesia, iglesia nga nagpadayag sa Dios, nga “walay buling o kunot o bisan unsang susama niini, hinunoa magma-balaan siya ug mawalay apan”:

- A. Ang bugtong katahom nato mao ang pagpadayag ni Cristo gikan sa sulod nato; ang gidayeg ni Cristo sa sulod nato mao ang pagpadayag sa Iyang Kaugalingon—Sal. 50:2; 2 Cor. 3:15-18; itandi sa Exo. 28:2:
 - 1. “Makakita ang imong mga mata sa Hari sa Iyang katahom” (Isa. 33:17a); “magtinguha ang Hari sa imong katahom” (Sal. 45:11a).
 - 2. “Maanyag ka, gugma ko, sama sa Tirsá, / Matahom sama sa Jerusalem, / Sama kamakalilisang sa kasundalohan nga may mga bandila”—A. A. 6:4.
- B. Ang pagkaandam sa pangasaw-onon nagpasabot nga nagsul-ob siyag “maayong lino, masanagon ug hinlo,” nga mao “ang mga pagkamatarong sa mga balaan” (Bug. 19:8); kining maayong lino mao ang katahom sa pangasaw-onon.
- C. Sa adlaw sa iyang kasal, labi gyong nagtagad ang pamanhonon sa katahom sa iyang pangasaw-onon kaysa iyang kahimoan; si Ginoong Jesus nga atong Dios, labi gyong nagtagad ni Ginoong Jesus, nga atong Dios sa katahom sa Iyang Kaugalingon nga napadayag pinaagi sa atong pagka-tawo; magpatahom gyod ta ni Cristo adlaw-adlaw aron andam tang ikapresentar Kaniya nga Iyang hiligug-maong pangasaw-onon.
- D. Mogahin ngani tag panahon nga mosud-ong sa katahom sa Ginoo diha sa Iyang pulong pinaagi sa pag-ampo-basa ug pagpamalandong sa Iyang pulong (Efe. 6:17-18; Sal. 119:15), mahimo Siyang katahom nato, ug patahoman ta Niya aron mahimong balay sa Iyang katahom para mapatahoman sab Siya (27:4; 2 Cor. 3:18; Isa. 60:7b, 9b, 13b, 19b, 21b).
- E. Labi gyong nagkuha sa mga buling ug kunot ang paghugas sa tubig diha sa pulong sa Efeso 5:26; nagpasabot ang mga buling sa butang nga iya sa natural nga kinabuhi, ug may kalabotan sa pagkadaan ang kunot; ang tubig sa kinabuhi ray metabolicong makahugas nianang mga apana tungod sa pagtransporma sa kinabuhi.

- F. Ang mabalaan kana mang masuroman ni Cristo ug matransporma ni Cristo, ug ang mawalay apan kana mang mawalay buling ug kunot, walay iya sa natural nga kinabuhi sa daang tawo nato—itandi sa A. A. 4:7.
- G. Maingon man sab, walay “bisan unsang susama niini” ang iglesia, nga nagpasabot nga wala siyay “ingon niini o ingon niana ba nga apan”; dad-on sa Dios ang iglesia sa dapit nga wala gyoy ikasaway batok niya—Efe. 5:27.

IV. Nitakdo ang Efeso 5:26-27 sa Awit sa Mga Awit 8:13-14; nagpadayag ang duha nga pinaagi man sa pagpamulong sa Ginoo kanato nga maandam ta nga mahimong mahimayaong pangasaw-onon Niya uban sa tinguha alang sa Iyang ikaduhang pagbalik—“O ikaw nga nagpuyo sa mga tanaman, / Namati sa imong tingog ang akong mga kauban; / Padungga ko niini. / Pagdali, hinigugma ko, / Ug magpakasama ka sa lagsaw o sa nating osa / Diha sa kabukiran sa mga igpahumot”:

- A. Sa Awit sa Mga Awit, gihangyo sa mahigugmaong nagtinguha ni Cristo Siya nga nagpuyo sulod sa mga magtutuo nga mga tanaman Niya nga padunggon siya sa Iyang tingog samtang namati ang iyang mga kauban sa Iyang tingog—8:13; itandi sa 4:13-16; 5:1; 6:2:
 - 1. Nagpakita kini nga sa buhat nga gibuhay natong mga maghihigugma ni Cristo alang Niya nga atong Hinigugma, mintinahon gyod nato ang pakig-ambitay nato Kaniya, kanunayng mamati Niya—Luc. 10:38-42.
 - 2. Nag-agad sa mga pulong sa Ginoo ang atong kinabuhi, ug nag-agad sa Iyang mga sugo ang atong buhat (Bug. 2:7; 1 Sam. 3:9-10; itandi sa Isa. 50:4-5; Exo. 21:6); kon wala ang mga pulong sa Ginoo wala gyod tay pinadayag, kahayag, o personal nga pagkaila ni Cristo nga Hari nato (Isa. 6:1, 5), Ginoo nato (2 Cor. 5:14-15), Ulo nato (Col. 2:19), ug Bana nato (2 Cor. 11:2); hingpit gyong nag-agad sa pagpamulong sa Ginoo ang kinabuhi sa mga magtutuo (Efe. 5:26-27).
- B. Isip panghinapos nga pulong ning balaknong basahon, ang Awit sa Mga Awit, nag-ampo ang maghihigugma ni Cristo nga magdali pagbalik ang iyang Hinigugma diha sa gahom sa Iyang pagkabanhaw (lagsaw ug nating osa) aron ipahamutang ang tam-is ug matahom nga gingharian Niya (kabukiran sa mga igpahumot), nga molukop sa tibuok yuta—8:14; Bug. 11:15; Dan. 2:35:
 - 1. Nagpakita kanang pag-ampo sa pagkausa ug panag-ambitay tali ni Cristo nga Pamanhonon ug sa Iyang mga maghihigugma nga pangasaw-onon diha sa gugma nila sa kasal, sa paagi nga ang pag-ampo ni Juan, nga maghihigugma ni Cristo, isip panghinapos nga pulong sa Balaang Kasulatan, nagpadayag sa walay kataposang pamatigayon sa Dios kalabot ni Cristo ug sa iglesia diha sa diosnong gugma Niya—Bug. 22:20.
 - 2. “Ari na, Ginoong Jesus!” mao ang kataposang pag-ampo sa Biblia (v. 20); natapos ang tibuok Biblia sa tinguha nga moanhi ang Ginoo nga gipadayag ingog pag-ampo.

Ang Pagkamatarong sa Pangasaw-onon

Basahong Kasulatan: Bug. 19:7-9; Mat. 5:20; 6:33; 22:2;
2 Cor. 5:21; 1 Juan 1:7, 9; Bug. 15:3

I. Ang pagkamatarong sa Dios mao ang pagkamao sa Dios sa Iyang gibuhad kalabot sa hustisya ug pagkamatarong—Bug. 15:3; Rom. 1:16b-17a; Juan 3:16; 1 Juan 1:9:

- A. Nag-agad ang pagsinati nato ni Cristo sa patukoranan sa pagkamatarong sa Dios.
- B. Ang patukoranan mao ang pagkamatarong sa Dios, ang dili mauyog nga patukoranan sa trono sa Dios—Sal. 89:14.

II. Upat ang aspeto sa kahulogan sa pagkamatarong:

- A. Ang pagkamatarong mao ang mahusto tali sa mga tawo, mga butang, ug mga hitabo atubangan sa Dios sumala sa matarong ug higpit nga mga gipangayo Niya—Mat. 5:20.
- B. Ang pagkamatarong mao ang pagpadayag sa gawas ni Cristo nga nagpuyo sa sulod nato ingon nga Espiritu—2 Cor. 3:8-9:
 - 1. Kini ang pagkamatarong ingon nga dagway sa Dios—Efe. 4:24; Col. 3:10.
 - 2. Ang pagpangalagad sa pagkamatarong pagpangalagad man sa dagway sa Ginoo—2 Cor. 3:9.
- C. May kalabotan sa gingharian ang pagkamatarong—Mat. 6:33; Sal. 89:14:
 - 1. Pagkamatarong ang gingharian sa Dios.
 - 2. May kalabotan sa pangagamhanan, administrasyon ug pagbuot sa Dios ang pagkamatarong.
- D. May kalabotan sa pagkahusto nato tali sa Dios diha sa atong pagkatawo ang pagkamatarong—2 Cor. 5:21:
 - 1. Ang mahusto tali sa Dios diha sa atong pagkatawo kana mang maaninaw ug tin-aw sama sa kristal ang tawo nato sa sulod, kanang tawo sa sulod nga naa sa hunahuna ug pagbuot sa Dios.
 - 2. May kalabotan kini sa pagkahimo natong pagkamatarong sa Dios diha ni Cristo—v. 21.

III. May kalabotan sa dayag nga mga buhat, paagi, lihok, ug kalihokan sa Dios ang pagkamatarong—Bug. 15:3:

- A. Matarong ang tanang gibuhad sa Dios—Rom. 1:16-17.
- B. Bisan unsa ang Dios sa Iyang hustisya ug pagkamatarong maoy nag-umol sa Iyang pagkamatarong.

IV. Matarong ang Dios diha sa dugo ni Jesus nga Iyang Anak—1 Juan 1:7, 9:

- A. Matinumanon ang Dios diha sa Iyang pulong (v. 10) ug matarong diha sa dugo ni Jesus nga Iyang Anak.
- B. Ang Iyang pulong mao ang pulong sa kamatuoran sa Iyang ebanghelyo (Efe. 1:13), nga nagsulti nato nga pasayloon ta Niya sa atong mga sala tungod ni Cristo (Buh. 10:43); gituman na sa dugo ni Cristo ang matarong nga mga gipangayo Niya aron makapasaylo Siya sa atong mga sala (Mat. 26:28).
- C. Ang pagpasaylo kanato pagpagawas man kanato sa kadaot sa atong mga sala, samtang ang paghinlo kanato paghugas man kanato sa mansa sa atong pagkadili-matarong.

V. May kalabotan sa gingharian sa Dios ang pagkamatarong—Rom. 14:17:

- A. Ang iglesiahang kinabuhi mao ang gingharian sa Dios, ug pagkamatarong ang gingharian sa Dios.
- B. Giestablisar ang trono sa Dios sa pagkamatarong ingog patukoranan—Sal. 89:14.
- C. Hain ngani ang pagkamatarong sa Dios, tua sab ang Iyang gingharian—Isa. 32:1; Heb. 1:8-9.
- D. Sa Daang Tugon, sagad nga sama rag kahulogan ang pagkamatarong sa gingharian.
- E. Kon naay pagkamatarong, husto gyong mahiusa ubos sa usa ka Ulo ang tanang butang; kini ang gingharian.
- F. Moresulta una ang pagkamatarong sa dagway sa Dios, ug maestablisar dayon ang gingharian sa Dios sa pagkamatarong:
 - 1. Makita nato sa Roma 8 ang pagkamatarong ug dagway sa Dios.
 - 2. Makita nato sa Roma 14 ang pagkamatarong ug gingharian sa Dios.
 - 3. Gibasi sa pagkamatarong ang dagway ug ang gingharian.
- G. Ang pag-ingon nga magpuyo ang pagkamatarong sa bag-ong mga langit ug bag-ong yuta (2 Ped. 3:13) nagpasabot nga mahapsay, mahiusa ubos sa usa ka Ulo, ug madumalahan ang tanang butang:
 - 1. Madumalahan, makontrol, ug hustong mabalaoran ang tanan, kay naa man unya didto ang trono sa Dios, gingharian, ug diosnong administrasyon.
 - 2. Ang resulta mao unya ang kalinaw ug kalipay.

VI. Makita nato sa Bugna 19:7-8 ang pagkamatarong sa pangasaw-onon:

- A. Duha ang aspeto ni Cristo isip pagkamatarong sa mga magtutuo:
 - 1. Ang unang aspeto mao ang pagkahimo Niyang pagkamatarong sa mga magtutuo aron objectibo silang matarongon atubangan sa Dios sa panahon sa paghinulsol nila sa Dios ug pagtuo ngadto ni Cristo—Rom. 3:24-26; Buh. 13:39; Gal. 3:24b, 27.
 - 2. Ang ikaduhang aspeto mao ang pagkahimo Niyang pagkamatarong sa mga magtutuo nga gikinabuhi nila isip pagpadayag sa Dios, nga mao ang pagkamatarong diha ni Cristo nga gihatag sa mga magtutuo aron subjectibo silang matarongon sa Dios—Rom. 4:25; 1 Ped. 2:24a; Sant. 2:24; Mat. 5:20; Bug. 19:8.
 - 3. Isip objectibong pagkamatarong nato, pinaagi man ni Cristo nga gimatarong ta sa Dios—Rom. 3:24, 28; 4:25; 5:1, 9, 16, 18.
 - 4. Isip subjectibong pagkamatarong nato, si Cristo ang nagpuyo sa sulod nato aron magkinabuhi alang nato sa kinabuhing matarongon sa Dios ug kanunayng hinangponon sa Dios—Mat. 5:6, 20.
- B. Si Cristo nga gikinabuhi sa mga balaan isip subjectibong pagkamatarong nila nahimong bisti nila sa kasal—Bug. 19:8:
 - 1. Objectibo ang pagkamatarong nga nadawat nato aron maluwas ta ug makapatagbo nato sa gipangayo sa matarong nga Dios, samtang subjectibo ang mga pagkamatarong sa madaogong mga balaan ug makapatagbo nila sa gipangayo sa madaogong Cristo—1 Cor. 1:30; Fil. 3:9.
 - 2. Nagtimaan ang bisti sa kasal sa Mateo 22:11-12 ni Cristo nga gikinabuhi nato ug napadayag pinaagi nato sa adlaw-adlaw natong pagkinabuhi isip labawng pagkamatarong nato—5:20; Bug. 3:4-5, 18.
- C. “Nakaandam na sa iyang kaugalingon” ang [pangasaw-onon sa Ginoo, ang asawa

Niya]. Ug gipasul-ob siyag maayong lino, masanagon ug hinlo; kay ang maayong lino mao ang mga pagkamatarong sa mga balaan”—19:7b-8:

1. Sa Bugna 19:8 gidugtong gyod sa pagkamatarong ang bisti.
 2. Daghan ang pulong *mga pagkamatarong* sa versiculo 8 ug mahubad og “matarong nga mga buhat.”
 3. Wala magpasabot ang mga pagkamatarong kang Cristo nga pagkamatarong nato, nga nadawat nato aron maluwas ta—1 Cor. 1:30.
 4. Nagpasabot ang maayong lino sa madaogong kinabuhi nato, sa madaogong pagkinabuhi nato.
 5. Ang maayong lino mao si Cristo nga gikinabuhi nato sa atong pagkatawo.
- D. “Bulahan ang mga [ang madaogong mga balaan] gidapit sa panihapon sa kasal sa Cordero”—Bug. 19:9:
1. Ang panihapon sa kasal sa Cordero dinhi mao ang kombira sa kasal sa Mateo 22:2.
 2. Bulahan ang dapiton sa panihapon sa kasal ni Cristo.
 3. Ang madaogong mga magtutuo, nga dapiton sa panihapon sa kasal sa Cordero, mao sab ang pangasaw-onon sa Cordero—Bug. 19:7.

Ang Pangasaw-onon isip Hiniusang Mag-aaway

Basahong Kasulatan: Efe. 6:10-20

I. Gipadayag sa Efeso 6:10-20 nga ang pangasaw-onon mao ang hiniusang mag-aaway nga makig-away batok sa kaaway sa Dios alang sa gingharian sa Dios:

- A. Mause na ngani sa Dios ang madaogong maghihigugma ni Cristo aron mahimong puluy-anan sa Dios, sa panan-aw sa Dios maanyag siya sama sa Tirsang ug matahom sama sa Jerusalem; apan, alang sa kaaway makalilisang siya sama sa kasundalohang dunay mga bandila—A. A. 6:4:
 - 1. Nagpakita ang mga bandila sa pagkaandam nga makig-away ug timaan sab nga nakadaog na; nagtimaan ang makalilisang nga kasundalohan nga makapalisang ang mga mananaog sa kaaway sa Dios, nga si Satanas.
 - 2. Makig-away sa gubat kining kasundalohana alang sa gingharian sa Dios sa pagkadaot sa katawhan sa Dios aron mahimong mga mananaog nga motubag sa pagtawag sa Ginoo (Bug. 2:7, 11, 17, 26; 3:5, 12, 21); sa kataposan, mahimong hiniusang pangasaw-onon ang mga mananaog nga maminyo ni Cristo (Bug. 19:7-9); human sa ilang kasal, mahimong kasundalohan kining pangasaw-onon nga makig-away uban ni Cristo, nga iyang Bana, aron pildihon si Anticristo ug ang tanan niyang magsusunod (vv. 11-21).
- B. Ang iglesia nga pangasaw-onon mao gyod ang hiniusang tawo diha sa tuyo sa Dios, nga motuman sa duha ka piling tuyo sa pagpadayag sa Dios ug pagbatok sa kaaway sa Dios—Gen. 1:26.
- C. Dili lang nga tumanon gyod ang walay kataposang tuyo sa Dios ug tagbawon ang tinguha sa kasingkasing ni Cristo, kondili pildihon sab gyod ang kaaway sa Dios; alang niini, mag-aaway gyod ang iglesia.
- D. Alang sa pagtuman sa tuyo sa Dios ang paggawi nato, alang sa katagbawan ni Cristo ang pagkinabuhi nato, ug alang sa pagpildi sa kaaway sa Dios ang pakig-away nato—Efe. 4:1; 5:2, 8; 6:10-11.

II. Ang panghimatuod ni Jesus sa panahon sa millennium mao ang pangasaw-onon ni Cristo—ang mga mananaog nga mga masigka-hari ni Cristo—Bug. 19:7-9; 20:4, 6:

- A. Alang sa pag-andam sa pangasaw-onon ni Cristo ang pahuli sa Ginoo (19:7-9; 21:2); sa kaulahian, masama ta sa matahom nga Shulamitanhon, nga isip hulad ni Salomon, mao ang kinadak-an ug kinasang-ang hulagway sa Bag-ong Jerusalem isip kapikas, pangasaw-onon, ni Cristo (A. A. 6:13; Bug. 21:2, 9-10; 22:17a).
- B. Gipakasama ang Shulamitanhon sa sayaw sa duha ka kampo, o duha ka kasundalohan (Heb. *mahanaim*), sa panan-aw sa Dios; human makita ni Jacob ang mga manulonda sa Dios, ang duha ka kasundalohan sa Dios, ginganlan niyang Mahanaim ang dapit nga nahimutangan niya ug gibahin niya ang iyang mga asawa, mga anak, ug mga katigayonan ngadto sa “duha ka kasundalohan”—A. A. 6:13; Gen. 32:1-10:
 - 1. Ang espirituhanong kahulogan sa duha ka kasundalohan mao ang lig-ong panghimatuod nga labi pa tang magmadaogon, modaog gyod ta pag-ayo, pinaagi Niya nga nahigugma nato segun sa prinsipyo sa Lawas ni Cristo—Rom. 8:37; 12:5; Deut. 32:30; Eccl. 4:9-12.

2. Dili gusto ang Dios sa mga kusganon sa ilang kaugalingon; kadto rang mga mahuyang, mas maluyahon, mga babaye ug mga bata ang gusto Niya; ang maisip nga angayan mahimong mga mananaog mao ang mga mas maluyahon nga nagsalig sa Ginoo—1 Cor. 1:26-28; 2 Cor. 12:9-10; 13:3-5; A. A. 8:6.
3. Nagkinahanglan ang Dios og mga tawong nausa Niya, mga tawong mapasakopon Niya, nga gitiman-an sa sinalapid nga buhok (1:11), ug masinugtanon Niya nga dunay mapahaomong pagbuot, nga gitiman-an sa liog nga dunay mga kulintas nga alahas (v. 10).
4. Kon maghunahuna ta unsaon nato pag-abot sa kinahabogang punto sa dios-nong pinadayag, dili gyod ta mosalig sa atong kaugalingon, mosalig hinuon ta sa Ginoo ingon nga gugma, gahom, ug kaluoy aron mahimo tang mga sudlanan sa kaluoy, kadunggan, ug himaya—Rom. 9:16, 21-23.

III. Gikinahanglan ang espirituhanong pakig-away kay batok man sa kabubut-on sa Dios ang kabubut-on ni Satanas—Efe. 1:5, 9, 11; Mat. 6:10:

- A. Dugang sa tuyo sa Dios, sa pagbuot sa Dios, naay ikaduhang tuyo, ikaduhang pagbuot, kay niatbang man ang satanasnong pagbuot sa pagbuot sa Dios—Isa. 14:12-14.
- B. Naggikan sa panagsumpaki sa kabubut-on ni Satanas ug sa kabubut-on sa Dios ang tanang pakig-away.
- C. Pakig-away tali sa gingharian sa Dios ug sa gingharian ni Satanas ang espirituhanong pakig-away; aron maestablisar ang gingharian sa mga langit, gikinahanglan ang espirituhanong pakig-away—Mat. 12:26, 28; Bug. 12:11.
- D. Maggawi ta segun sa kamatuoran ug pinaagi sa grasya, magkinabuhi ta diha sa gugma ug kahayag, ug makig-away ta aron mapildi ang satanasnong pagbuot—Efe. 4:1; 5:2, 8; 6:12.

IV. Sa pagbatok sa kaaway sa Dios, magpagahom gyod ta sa kadako sa gahom nga nagbanhaw ni Cristo gikan sa mga minatay ug nagpalingkod Niya sa mga langit, labaw sa tanang daotang espiritu sa kahanginan—v. 10; 1:19-22:

- A. Ang kamatuoran nga magpagahom gyod ta diha sa Ginoo nagpasabot nga sa atong kaugalingon dili ta makaaway sa espirituhanong pakig-away batok ni Satanas ug sa daotang gingharian niya; makaaway lang ta diha sa Ginoo ug sa gahom sa Iyang kusog.
- B. Ang sugo nga magpagahom nagpasabot nga gamiton gyod ang atong pagbuot; kon buot tang magpagahom alang sa espirituhanong pakig-away, kinahanglang lig-on ug gigamit gyod ang atong pagbuot—A. A. 4:4; 7:4.

V. Ang pakig-away tali sa iglesia ug ni Satanas pakig-away tali nato nga nahigugma sa Ginoo ug naa sa Iyang iglesia ug sa daotang kagamhanan sa kalangitan—Efe. 6:12:

- A. Ang mga magbubuot, mga pagbulot-an, ug magbubuot-sa-kalibotan ning kangitngitan mao ang masupilong mga manulonda nga nisunod ni Satanas sa pag-alsa niya batok sa Dios ug maoy nagbuot karon sa kalangitan ibabaw sa kanasoran sa kalibotan—Col. 1:13; Dan. 10:20.
- B. Makaamgo gyod unta ta nga ang atong pagpakig-away dili batok sa mga tawo kondili batok sa daotang mga espiritu, sa espirituhanong kagamhanan diha sa kalangitan.

VI. Dili tinagsa ang espirituhanong pakig-away; may kalabotan kini sa pangasaw-onon ni Cristo isip hiniusang mag-aaway—Efe. 6:13:

- A. Hiniusang mag-aaway ang iglesia, ug nag-umol ning hiniusang mag-aaway ang tanang magtutuo; human ta maporma nga hiniusang kasundalohan, makaaway na ta batok sa kaaway sa Dios.
- B. Ang estratehiya sa Dios paggamit man sa iglesia nga kasundalohan Niya sa pagpakig-away batok sa kaaway; ang estratehiya ni Satanas pagpabulag man kanato sa iglesia nga kasundalohan sa Dios.
- C. Alang sa Lawas ang tibuok hinagiban sa Dios, dili sa tinagsa; ang hiniusang mag-aaway ray makasul-ob sa tibuok hinagiban sa Dios.

VII. Aron makaaway sa espirituhanong away, isul-ob gyod nato ang tibuok hinagiban sa Dios—v. 11:

- A. Ang Dios diha ni Cristo nga realidad sa atong pagkinabuhi mao ang bakos nga naglig-on sa tibuok natong pagkatawo alang sa espirituhanong pakig-away—v. 14a.
- B. Ang tabon-sa-dughan sa pagkamatarong nga nagtabon sa atong konsensya ug nagbantay nato sa mga pag-akusar ni Satanas mao si Cristo nga pagkamatarong nato—v. 14b; 1 Cor. 1:30.
- C. Si Cristo ang panagdait aron mausa ta sa Dios ug sa mga balaan; kining kadaita mao ang lig-ong patukoranan nga makapabarog nato batok sa kaaway—Efe. 2:15; 6:15.
- D. Ang pagtuo mao ang kalasag batok sa nagdilaab nga mga udyong sa kaaway; si Cristo ang Mag-uugda ug Maghihingpit nianang pagtuoha—v. 16; Heb. 12:2.
- E. Ang salukot sa kaluwasan nga nagtabon sa atong hunahuna mao si Cristo nga nagluwas nga masinati nato sa inadlawng kinabuhi nato—Efe. 6:17a; Juan 16:33.
- F. Ang espada sa Espiritu, ang Espiritu nga mao ang pulong sa Dios, mao ang hinagibang pang-asdang nato nga itagudtagod nato sa kaaway—Efe. 6:17b.
- G. Ang pag-ampo mao ang bugtong-talagsaon, mahinungdanon, ug kinahanglanong paagi nga ikaaplikar nato ang tibuok hinagiban sa Dios, maghimo sa tanang butang sa hinagiban nga magamit nato sa praktikal nga paggamit—v. 18.

VIII. Sa pagsul-ob nato sa tibuok hinagiban sa Dios, makabarog ta batok sa mga laraw, sa daotang mga plano, sa yawa—vv. 11, 13-14:

- A. Ang paglingkod uban ni Cristo pag-ambit man sa tanan Niyang nahuman, ang paggawi diha sa Iyang Lawas mao ang pagtuman sa walay kataposang tuyo sa Dios, ug ang pagbarog diha sa Iyang gahom mao ang pagpakig-away batok sa kaaway sa Dios—2:6; 4:1; 5:2, 8; 6:11, 13-14.
- B. Sa pagpakig-away nato batok sa kaaway, ang labing importanteng butang mao ang pagbarog; sa mabuhat na nato ang tanan, mobarog gyod ta hangtod sa kataposan.

IX. Kinahanglan makakita tang tanan nga sa pahiuli sa Ginoo karon naa ta sa panggubatan; mobulig gyod ta sa Ginoo nga makig-away sa pwersa ni Satanas sa kahanginan aron labi pa natong mabatonan si Cristo aron matukod ang Lawas Niya ug maandam ang pangasaw-onon Niya, magtukod ug magpakaylap sa gingharian sa Dios aron makabalik si Cristo ug manunod sa yuta.